Toelichting praatplaat LVB en Herstelrecht

De praatplaat LVB en Herstelrecht visualiseert de route van het herstelrecht. Met behulp van de praatplaat kun je met een jongere of volwassene met een LVB het gesprek voeren over hoe een traject van herstelrecht er uit ziet.

De praatplaat bestaat uit 3 onderdelen:

1. Inleiding
2. Mediation in strafzaken
3. Perspectief herstelbemiddeling

Hieronder vind je een toelichting per praatplaat. Deze toelichting kun je ook gebruiken bij het gesprek met je client over het inzetten van herstelrecht.

1. Inleiding
   Deze praatplaat vormt de start van het gesprek over herstelrecht. Het bestaat uit vier plaatjes.
   1. Het strafbare feit: ik heb iets ergs gedaan wat niet mag
   2. Het slachtoffer: iemand anders heeft verdriet, pijn of is bang door het strafbare feit
   3. Ik: wil ik dit? Wat wil ik? Kan ik het goedmaken?
   4. Ik wil iets goedmaken: dit kan op verschillende manieren.
      Laagdrempelige manieren om zelf met de jongere of volwassene met LVB met herstel aan de slag te gaan zijn de gesprekstool herstel (Werken aan Herstel (jropwegnaarsucces.nl)) of de Sorrybox (Home • sorrybox.be).
      Formele routes van herstel zijn Mediation in Strafzaken (verwijzing via de OvJ of rechtbank) en Perspectief herstelbemiddeling (Contact helpt jou verder | Perspectief Herstelbemiddeling)

   Afhankelijk van de situatie van je client en in overleg met je client kun je samen kiezen wat je het beste kunt inzetten.

   Is Mediation in Strafzaken of Perspectief herstelbemiddeling passend dan kun je een van de volgende praatplaten gebruiken.

2. Mediation in strafzaken
   In deze praatplaat wordt stap voor stap de route van het Mediation in Strafzaken uitgebeeld. Het is opgedeeld in 3 fasen. De aanloop naar de mediation, de mediation zelf en de afsluiting van het mediationtraject.
   1. Wat is mediation: bespreek dat tijdens het strafproces de client doorverwezen kan worden naar Mediation in strafzaken. De rechter, de Officier van Justitie, de raad voor de kinderbescherming, de reclassering, de advocaat en de verdachte kunnen mediation voorstellen. Mediation is een gesprek tussen verdachte en slachtoffer. De mediator begeleidt het gesprek en is onafhankelijk.
   2. Mediation is altijd vrijwillig. Je hoeft er niet aan mee te doen. De client kiest zelf of hij wel of niet meedoet.

3. Het mediation bureau, kantoor van de mediators, belt de client op of schrijft een brief. Die leggen nog een keer uit wat mediation is. En vragen of de client dat wil. Het mediationbureau vraagt dit ook aan het slachtoffer.

4. De client beslist zelf of hij mee wil doen met mediation. De mediation gaat alleen door als de client en het slachtoffer allebei mediation willen.

5. De mediators gaan eerst met de client in gesprek. Ze zullen vragen wat de client tegen het slachtoffer zou willen zeggen, wat hij wil vragen en wat hij wil bereiken. Ook vragen of de client nog steeds mediation wil.

6. Hetzelfde gesprek voeren ze met het slachtoffer.

7. Als de client en het slachtoffer nog steeds de mediation willen gaan de mediators in gesprek met de client en het slachtoffer samen. Beiden kunnen hun kant van het verhaal vertellen, de client kan excuses maken en er kan gesproken worden over het herstellen van schade, over wat je doet als je elkaar tegenkomt.

8. De afspraken worden opgeschreven en ondertekend.

9. Daarna volgt de strafzaak. De rechter krijgt ook de afspraken. De rechter kan rekening houden met deze afspraken bij het opleggen van een straf. De straf kan minder zwaar zijn, maar dat hoeft niet.

3. <u>Perspectief Herstelbemiddeling</u>

In deze praatplaat wordt stap voor stap de route van perspectief herstelbemiddeling uitgebeeld. Het is opgedeeld in 3 fasen; de aanloop naar Perspectief herstelbemiddeling, de voorbereiding van de bemiddeling en de vormen van bemiddeling zelf.

1. Als uitgangspunt is genomen dat de cliënt een straf van de rechter heeft gekregen en er een slachtoffer is. En dat er bij de cliënt ruimte is om te kijken of hij met het slachtoffer in gesprek wil om iets goed te maken.
2. Leg uit wat perspectief herstelbemiddeling is en bespreek met de client of hij dit zou willen inzetten. Het gaat bij herstelbemiddeling om een vorm van contact tussen dader en slachtoffers om elkaars kant van het verhaal te horen. De client kan zo horen hoe het voor het slachtoffer is geweest, wat het hem of haar heeft gedaan, de client kan over zichzelf vertellen om een andere kant van zichzelf te laten zien. De client kan alsnog excuses aanbieden. Het kan het slachtoffer helpen om niet of minder bang te zijn. Hiermee kan de client iets herstellen, iets goed maken.
3. De bemiddelaar van perspectief herstelbemiddeling belt de client op. De bemiddelaar legt uit hoe perspectief in zijn werk gaat en vraagt of de client verder in gesprek wil.
4. De client kan kiezen of hij mee wil doen. De bemiddelaar is onafhankelijk.
5. De bemiddelaar en de client hebben samen een gesprek. Ze praten over wat de client wil vragen en bereiken met de herstelbemiddeling. De client geeft aan of hij nog steeds door wil.

6. De bemiddelaar schrijft het slachtoffer een brief en vraagt of het slachtoffer ook contact wil met de client. Als dat zo is gaat de bemiddelaar ook met het slachtoffer in gesprek over wat het slachtoffer wil vragen en bereiken.
   Als de client en het slachtoffer allebei willen kan de bemiddeling plaatsvinden. Het is vrijwillig.
7. De bemiddeling kan op 3 manieren:
   a. Een gesprek onder begeleiding van de bemiddelaar tussen cliënt en slachtoffer
   b. Met een brief van de client aan het slachtoffer. De bemiddelaar stuurt de brief naar het slachtoffer. Het slachtoffer kan ook een brief terugsturen via de bemiddelaar. De bemiddelaar kan helpen bij het opstellen van de brief.
   c. De pendelbemiddeling, hier genoemd ‘het heen en weer gesprek’. De bemiddelaar brengt de vragen en antwoorden van de client en het slachtoffer over.
8. Als een van de vormen van bemiddeling heeft plaatsgevonden wordt het afgesloten. Wat er tijdens de bemiddeling is gezegd of opgeschreven door de client en het slachtoffer is vertrouwelijk. Het wordt niet met anderen gedeeld.